

Mál nr. 277/2013
M
og V v/ sjúklingatryggingar L.

Afleiðingar skurðaðgerðar 6. ágúst 2009.

Gögn.

1. Málskot móttakið 20. ágúst 2013 ásamt gögnum.
2. Bréf V hf. dags. 28. ágúst 2013.
3. Athugasemdir lögmanns M með bréfi dags. 4. september 2013 ásamt tímaritsgrein sem jafnframt var sent til lögmanns V.

Málsatvik.

M leitaði til L á árinu 2009 og gekkst undir aðgerð hjá honum þann 6. ágúst sama ár. Um var að ræða aðgerð sem átti að léttta taugaklemmu að ölnartaug vinstri handleggjar M. Fjórum dögum eftir aðgerðina, þegar M mátti taka af sér umbúðir á handlegg, tók hún eftir blæðingu sem leiddi til þess að hún þurfti að leita lækniástoðar. Blóð var tæmt af aðgerðarsvæðinu og M fékk frekari umbúðir og lyf. Eftir þetta lýsir M því að hún hafi fengið verki í vinstri handlegg, m.a. í olnboga. Þegar litið er til þess hvaða einkenni M á við að stríða í dag verður litið til þess að í gögnum málsins er vísað til taugaleiðniþrófa sem M gekkst undir bæði fyrir og eftir aðgerðina sem L framkvæmdi. Niðurstöður þeirra prófa er sú að klemma á ölnartaug við vinstri olnboga, sem var til staðar fyrir aðgerðina skv. prófi í júní 2009, var ekki lengur til staðar eftir aðgerðina m.v. taugaleiðniþróf sem gert var hjá sama sérfræðingi í janúar 2010.

Í málinu liggja einnig fyrir læknisvottorð sérfræðinga og tvær matsgerðir um eðli óþæginda M og líklegar ástæður þeirra. Lögmaður M óskaði einhliða eftir því við lækni og lögfræðing að þeir framkvæmdu mat vegna afleiðinga aðgerðar M hjá L og skiluðu þeir álitinu sínu með matsgerð dags. 31. mars 2012. V lét dómkveðja tvo lækna til mats á ýmsum skyldum atriðum í kjölfarið og skiluðu þeir niðurstöðum sínum með matsgerð dags. 25. janúar 2013, en umræddir dómkvaddir matsmenn voru ekki sammála um niðurstöður og skiluðu því hvor um sig sínu álitinu um orsakir. Annar dómkvaddi matsmaðurinn taldi að orsakatengsl væru milli aðgerðarinnar og þeirra óþæginda sem M ætti við að stríða í dag en hinn dómkvaddi matsmaðurinn taldi að slík orsakatengsl væru ekki fyrir hendi. Rétt er að taka fram að hinir dómkvöddu matsmenn voru sammála um að einkenni M megi fyrst og fremst rekja til festumeina í vinstri handlegg.

M telur að óþægindi hennar megi tekja til aðgerðar sem hún gekkst undir hjá L og hún eigi rétt á bótum úr sjúklingatryggingu L hjá V skv. lögum nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu, sbr. reglugerð nr. 763/2000. M byggir fyrst og fremst á því að hún hafi synt fram á að hún hafi orðið fyrir tjóni með læknisfræðilegum gögnum sem hún hafi lagt fram. Þar er aðallega vísað til vottorða taugalækna sem M hefur leitað til sem og niðurstöðu matsgerðar dags. 31. mars 2012 sem og til niðurstöðu annars dómkvaddra matsmanna sem hann lýsir í matsgerð dags. 25. janúar 2013. M vísar til þess að orðalag 2.gr. laga nr. 111/2000 sýni að slakað sé á sönnunarkröfum m.v. almennar reglur skaðabótaréttar þar sem í sjúklingatryggingarmálum þurfi eingöngu að sýna fram á að „að öllum líkindum“ megi rekja tjón til tiltekinna bótaþátta í 1.-4.tl. 2.gr. laganna. M bendir á að læknisfræðileg gögn málsins bendi til þess að hún hafi fengið slagæðablæðingu nokkrum dögum eftir aðgerð hjá L og upp úr því að hafi komið fram festumeins sem rekja megi til aðgerðarinnar eins og komi fram í álitinu þeirra matsmanna sem M hefur áður vísað til. M mótmælir mati annars dómkvadds matsmanns sem telur ekki sannað að rekja megi umrædd festumein til aðgerðarinnar. M rekur gagnrýni á aðferðafræði þá sem sá matsmaður beitir í tengslum við sönnunarmat vegna orsakatengsla og styður mál sitt við umfjöllun um sönnunarkröfur í greinargerð með lögum nr. 111/2000 sem og fræðigreina. M vísar sérstaklega til 4.tl. 2.gr. laga nr. 111/2000 máli sínu til stuðnings en þar er vísað til þess að greiða eigi bætur ef að öllum líkindum

verði tjón rakið til afleiðinga fylgikvilla af aðgerð sem sem eru meiri en svo að sjúklingur þurfi að þola bótaalaust. M telur skilyrði þessa komin fram.

V telur að það hafi ekki komið fram næg sönnun fyrir því að tjón megi að öllum líkindum rekja til þeirra bótabátta sem tilgreindir eru í 1.-4.tl. 2.gr. laga nr. 111/2000. V telur að sú matsgerð sem M aflaði einhliða feli ekki í sér næga sönnun og vísar einnig til þess að niðurstöður þeirrar matsgerðar byggji á því að skaði sé á ölnartaug í vinstra handlegg M, en það sé ekki í samræmi við önnur gögn sem liggja fyrir, t.d. taugaleiðniþróf sem M gekkst undir í janúar 2010 þar sem fram hafi komið að engin klemma hafi verið á ölnartaug. V vísar einnig til þess að niðurstöður þess dómkvadda matsmanns sem M vísi til séu ekki meira afgerandi en það að hann telji festumein þau sem M á við að stríða geti komið til af ýmsum ástæðum. V bendir einnig á að sami matsmaður telji aðspurður að aðgerð L hafi verið framkvæmd með réttum hætti og því sé ekki innbyrðis samhengi í niðurstöðum hans. V vísar til niðurstöðu annars dómkvadds matsmannsins sem telur að ekki sé sýnt að orsakatengsl séu milli festumeina M og aðgerðarinnar hjá L. V vísar til reynslu og þekkingar þess matsmanns sem margoft hafi framkvæmt sömu aðgerðir og þess álits hans að festumein megi fyrst og fremst rekja til álags, auk þess sem sjá megi af læknisfræðilegum gögnum að M eigi við slík mein að stríða í báðum handleggjum en ekki eingöngu þeim handlegg sem aðgerðin var framkvæmd á.

Álit.

Ágreiningur:

Í málinu er fyrst og fremst ágreiningur um hvort skilyrði 2.gr. laga nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu séu uppfyllt. Það þýðir að ágreiningur er um hvort sýnt sé fram á að þau líkamlegu óþægindi sem M á við að etja í dag séu „að öllum líkindum“ hægt að rekja til atvika sem rakin eru í 1.-4.tl. 2.gr. umræddra laga. Einnig virðist vera ágreiningur um greiningu óþæginda M. M vísar eingöngu til 4.tl 2.gr. máli sínu til stuðnings en nefndin telur að skoða verði málið út frá 2.gr. í heild sinni og þar af leiðandi sé hún ekki bundin af málalíbúnaði M sem vísi eingöngu til 4.tl. Það breytir þó ekki því að leysa þarf fyrst úr ágreiningi sem varðar sönnun orsakatengsla óþæginda M og þeirrar lækni meðferðar sem hún gekkst undir hjá L.

Sönnun óþæginda M:

Eins og fram hefur komið liggja fyrir ýmsar álitsgerðir lækna vegna málsins um mein M og orsakir þeirra. Þeim ber ekki öllum saman um greiningu óþæginda M í dag eða mögulegar orsakir þeirra óþæginda. Þegar litið er til gagna málsins í heild þykir ekki óvarlegt að leggja til grundvallar þá greiningu sem dómkvaddir matsmenn eru sammála um varðandi niðurstöður skoðunar á matsfundi varðandi einkenni M í dag. Það þýðir að sannað sé að M hafi verki og eigi við að stríða dreifð festumein í báðum eftir útlimum, síst meiri í þeim vinstri en þeim hægri, en starfræn truflun á ölnartaug fáist ekki staðfest með skoðun lækna á matsfundi. Sameiginleg niðurstaða dómkvaddra matsmanna um eðli óþæginda M telst ganga framar áliti matsmanna í mati sem M aflaði einhliða sem og læknisvottorða um annað með vísan til þess að sönnunargildi matgerðar dómkvaddra matsmanna er ríkara auk þess sem rökstuðningur þeirra er í samræmi við gögn málsins.

Orsakatengsl:

Eins og komið hefur fram voru dómkvaddir matsmenn ekki sammála um orsakir umræddra óþæginda M. Annar hinna dómkvöddu matsmanna telur að beint tímasamhengi sé milli einkenni M aðgerðar og hann vísar einnig til þess að festumein geti verið hægt að rekja til mars, áverka eða tognunar. Hinn dómkvaddi matsmaðurinn telur hins vegar að tímasamhengi sé eingöngu hluti af heildarsamhengi í umræðu um orsakatengsl. Þar verði ekki litið framhjá því að meta hverjar almennar orsakir festumeina geta verið og vísar matsmaðurinn til rannsókna sem sýna að þær orsakir séu fyrst og fremst að rekja til álags. Með hliðsjón af þessu verði ekki lagt til grundvallar að aðgerð sem L framkvæmdi á L geti hafa verið orsök festumeina hennar.

Þegar litið er til gagna málsins í heild verður að líta til þess að mat nefndarinnar tekur mið af því að nefndarmenn eru ekki sérfróðir á sviði læknisfræði og byggja mat sitt því eingöngu á þeim gögnum sem liggja fyrir. Þegar litið er til þeirra gagna í heild telst það draga verulega úr líkindum á því að líkamleg óþægindi M séu rakin til umræddrar aðgerðar að hún eigi við að stríða festumein í báðum handleggjum. Bæði þeim sem aðgerð var gerð á, vinstra megin og hinum, hægra megin. Því til viðbótar kemur ekki fram í gögnum málsins að sannað sé að M hafi fengið sérstaklega áverka, mar eða tognun í umræddri aðgerð sem, eins og áður kemur fram, annar dómkvaddur matsmaður vísar til sem mögulega orsök festumeina umfram álag. Aðrar ástæður sem sá matsmaður vísar til eins og ofálag eða hreyfingarleysi teljast ekki heldur nægilega í ljós leiddar þannig að sönnunarbyrði M sé mætt. Þá er tekið fullt tillit til þess að sönnunarkröfurnar séu „að öllum líkindum“, sbr. orðalag 2.gr. laga nr. 111/2000. Í frumvarpi til umræddra laga kemur fram að þó slakað sé á sönnunarkröfum verði að sýna fram á að líklegra sé að tjónið stafí af rannsókn eða meðferð en öðrum orsökum. Af öllum gögnum virtum telst slík sönnun ekki komin fram.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum fyrir líkamstjón úr sjúklingatryggingu L hjá V.

Reykjavík 1. október 2013.

Þóra Hallgrímsdóttir hdl.

Ólafur Lúther Einarsson hdl.

Jón Magnússon hrl.